

lehd

3

101293/17

R. 1925.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

cyb

WARSZAWA.

No 1.

1 stycznia 1925.

T R E Ś Ć :

OKÓLNIKI:

Str.

№ 968/II. A./24 w sprawie udzielania delegatom kontroli wszelkiej możliwej pomocy kancelaryjnej	2
№ 969/II. O./24 w sprawie ubezpieczenia pracowników kontraktowych w Ubezpieczalni krajowej w Poznaniu	3
№ 970/II. St./24 w sprawie sporządzania i nadsyłania wyciągów z wy- roków skazujących obywateli polskich urodzonych zagranicą	3
№ 971/II. O./24 w sprawie zapomóg na wpisy szkolne	4
№ 972/II. G. S./24 w sprawie podatku dochodowego od uposażeń za miesiąc styczeń 1925 r.	4
970 № 973/II. G. S./24 w sprawie uposażenia za styczeń 1925 r.	6
№ 974/II. A./24 w sprawie stosowania pisowni języka polskiego	8
№ 975/II. A./24 w sprawie zbierania dat statystycznych	8
№ 977/II. G. S./24 w sprawie ustalenia terminu ulgowego dla wydatków budżetowych okresu 1924 r.	9

PISMA OKÓLNE:

№ 830/II. O./24 w sprawie dodatku na mieszkanie	9
№ 831/II. G. S./24 w sprawie opłat dodatkowych za lokale wynajęte na pomieszczenie urzędów	10
№ 833/II. O./24 w sprawie zwrotu odprawy przez urzędników, którzy przechodzą do służby samorządowej	10
№ 834/II. G. S./24 w sprawie wpłaty i wypłaty z kas skarbowych bilonu.	11
№ 836/II. O./24 w sprawie przyznania wyższego szczebla uposażenia absolwentom wyższej szkoły handlowej w St. Gallen	11
№ 837/II. G. S./24 w sprawie zakupu maszyn do pisania	12
№ 838/II. G. S./24 w sprawie przerachowania wartości inwentarzowych na złote	12
№ 839/II. G. S./24 w sprawie miesięcznych wykazów opłat emerytal- nych pobranych od funkcjonarjuszów państwowych	13

INSTRUKCJA dla urzędów prokuratorskich przy sądach apelacyjnych Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach karnych i dyscyplinarnych przeciwko funkcjonariuszom państwowym	Str. 13
KOMUNIKATY:	
w sprawie budowy domu zdrowia w Muszynie dla urzędników państwowych wraz ze sprawozdaniem o działalności Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża.	13
w sprawie przyjmowania na wadja i kaucje akcji Banku Polskiego	15
WYJAŚNIENIE Zgromadzenia Ogólnego Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1924 r.	16
ZAWIADOMIENIA:	
Wykaz nieobsadzonych etatów w dniu 1 grudnia 1924 r. w apelacjach: warszawskiej, lubelskiej i wileńskiej	20
RUCH SŁUŻBOWY	21
ADWOKATURA:	
a) W Okręgu Izby Adwokackiej w Warszawie	21
b) W Okręgu Izby Adwokackiej w Krakowie	22
c) W Okręgu Izby Adwokackiej we Lwowie	22
d) W Okręgu Izby Adwokackiej w Samborze	23
e) W Okręgu Izby Adwokackiej w Przemyślu	23
f) W Okręgu Izby Adwokackiej w Poznaniu.	23
g) W Okręgu Izby Adwokackiej w Toruniu	23
KONKURS	23
BIBLIOGRAFJA	24
SPROSTOWANIE	24

OKÓLNIK № 968/II. A./24

w sprawie

**udzielania delegatom kontroli wszelkiej możliwej pomocy kancelaryjnej.
Do wszystkich władz zarządu i wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.**

Zdarzają się wypadki, że przy dokonywaniu kontroli przez delegatów izb okręgowych kierownicy kontrolowanych urzędów bądź odmawiają sporządzania przez swych pracowników kancelaryjnych czystopisów protokółów z wyników kontroli, bądź czynią to bardzo niechętnie, w następstwie czego sporządzanie czystopisów takich protokółów w 2-ch egzemplarzach, z których jeden dla kontrolowanego urzędu, musi być dokonywane w kancelariach izb okręgowych, co jest wielce uciążliwe dla delegatów kontroli i pociąga za sobą znaczną stratę czasu.

Z uwagi na to, że delegaci Kontroli Państwowej mogą spełniać swe czynności należycie i sprawnie tylko przy współdziałaniu władz kontrolowanych, co zresztą przewiduje § 64 Ogólnej Instrukcji o sposobie wykonywania kontroli przez Kontrolę Państwową (Monitor Polski № 267 z 1922 r.) zarządzam, aby władze zarządu i wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa, używały delegatom kontroli w tym kierunku wszelkiej możliwej pomocy kancelaryjnej.

Warszawa, dnia 6 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

OKÓLNIK № 969/II. O./24

w sprawie

ubezpieczenia pracowników kontraktowych w Ubezpieczalni krajowej w Poznaniu.

Do władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa województw zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzupełniając okólnik z 19 września 1924 r. № 927/II. O./24 w sprawie nowego wzoru umowy z pracownikami kontraktowymi oznajmia się, że pracownicy kontraktowi na obszarze b. zaboru pruskiego podlegają ubezpieczeniu pensyjnemu w myśl ustawy niemieckiej z dnia 20 grudnia 1911 r. o ubezpieczeniu funkcjonariuszów (Dz. U. Rzeszy Niemieckiej № 68), o ile zachodzą co do nich warunki wymienione w § 1 tej ustawy.

Warszawa, dnia 15 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

OKÓLNIK № 970 II. St./24

w sprawie

sporządzania i nadsyłania wyciągów z wyroków skazujących obywateli polskich urodzonych zagranicą.

Do władz wymiaru sprawiedliwości w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i Katowicach.

Niektóre sądy i urzędy prokuratorskie w wypadkach skazania obywateli polskich urodzonych zagranicą nadsyłają drugie egzemplarze wyciągów z wyroków skazujących do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ponieważ nadsyłanie takich wyciągów do Ministerstwa nie jest właściwym, — zarządzam, aby sądy i urzędy prokuratorskie, w razie skazania obywateli polskich urodzonych zagranicą, nadsyłały wyciągi z wyroków skazujących wyłącznie do urzędu prokuratorskiego miejsca skazania.

Warszawa, dnia 15 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

OKÓLNIK № 971/II. O./24

w sprawie

zapomóg na wpisy szkolne.

Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.

Prezydjum Rady Ministrów pismem z dnia 1 grudnia 1924 r. № 16607 nadesłało następujący okólnik Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu:

„Do wszystkich Ministerstw w miejscu.

W uzupełnieniu tut. okólnika z dnia 1 marca 1924 r. № 3045 (okólnik Min. Sprawiedl. № 853/II. O./24 Dz. Urz. № 6) w sprawie zwrotu opłaty szkolnej w szkołach średnich za dzieci funkcjonarjuszów państwowych zarządzam co następuje:

Opłata szkolna za dzieci, uczęszczające do prywatnej szkoły artystycznej średniej, może być zwrócona tylko w tym wypadku, gdy dziecko ukończyło szesnaście lat życia przed rozpoczęciem półroczna, za które opłata szkolna ma być zwrócona, a funkcjonarjusz przedstawi władzy asygnującej umotywaną opinię zarządu odnośnej szkoły artystycznej o wyjątkowych zdolnościach artystycznych dziecka i o traktowaniu nauki przez to dziecko jako przygotowania do przyszłego zawodu. Kwota, zwracana tytułem opłaty szkolnej w tym wypadku, może dosięgać wysokości równowartości 72 (siedemdziesięciu dwu) punktów.

Powyższe zarządzenie, o ile uzależnia się niemi prawo do zwrotu opłaty szkolnej w prywatnej szkole artystycznej od ukończenia przez dziecko szesnastego roku życia, nie ma zastosowania w bieżącym półroczu szkolnym do tych dzieci, które przed wydaniem tego zarządzenia zostały zapisane do takiej szkoły, nie mając jeszcze ukończonych lat szesnastu, o ile zresztą czynią zadość wszystkim innym wymaganiom.

Równocześnie zaznacza się, że zwrot opłaty szkolnej w prywatnej średniej szkole artystycznej przysługuje tylko wówczas, jeżeli dziecko nie uczęszcza do żadnej szkoły państwowej”.

O tem zawiadamiam w celu zastosowania się.

Warszawa, dnia 18 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

OKÓLNIK № 972/II. G. S./24

w sprawie

podatku dochodowego od uposażeń za miesiąc styczeń 1925 r.

Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 21/XII 1924 r., L. D. P. O. 2594/II. zarządziło, aby pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na całym obszarze Rzeczy-

pospolitej był w miesiącu styczniu 1925 r. dokonywany w dotychczasowym trybie według poniższej skali:

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
	w złotych		
1.	3.212.—	4.282.68	2
2.	4.282.68	5.353.37	2,1
3.	5.353.37	6.959.37	2,2
4.	6.959.37	8.565.37	2,2
5.	8.565.37	10.171.37	2,3
6.	10.171.37	11.777.37	2,5
7.	11.777.37	13.383.37	2,9
8.	13.383.37	15.167.79	3,3
9.	15.167.79	16.952.26	3,8
10.	16.952.26	18.736.68	4,2
11.	18.736.68	20.521.10	5
12.	20.521.10	22.305.58	5,8
13.	22.305.58	23.197.79	6,7
14.	23.197.79	24.536.10	7,5
15.	24.536.10	25.874.47	9,2
16.	25.874.47	27.658.89	10
17.	27.658.89	29.443.37	10,4
18.	29.443.37	31.233.89	12,9
19.	31.233.89	33.458.37	14,2
20.	33.458.37	35.688.89	14,7
21.	35.688.89	37.919.47	15,3
22.	37.919.47	40.150.00	15,8
23.	40.150.00	42.380.58	16,5
24.	42.380.58	44.611.10	17,1
25.	44.611.10	46.841.68	17,8
26.	46.841.68	49.072.26	18,4
27.	49.072.26	51.302.79	19
28.	51.302.79	53.533.37	19,6
29.	53.533.37	80.300.00	20,2
30.	80.300.00	107.066.68	20,9
31.	107.066.68	133.833.37	21,6
32.	133.833.37	160.600.00	22,3
33.	160.600.00	200.750.00	23
34.	200.750.00	321.200.00	24,5
35.	321.200.00	401.500.00	25,5
36.	401.500.00	535.333.37	27
37.	535.333.37	—	28,5

38. Na obszarze województw: wielkopolskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego należy na rzecz gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych potrącać równocześnie z podatkiem państwowym, podatek w wysokości 3% wypłaconego wynagrodzenia, poczynając jednak od 4 stopnia powyższej skali.

Potrącone kwoty należy w terminie do dnia 7-u po dokonaniu potrącenia wpłacić do właściwej kasy skarbowej.

Zaznacza się, że skala powyższa ma zastosowanie do uposażeń wypłaconych w styczniu 1925 r., jak również wypłacanych w grudniu r. 1924 ale należnych za styczeń r. 1925.

Warszawa, dnia 23 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:
w z. *Siennicki*
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK № 973/II. G. S./24

w sprawie

uposażenia za styczeń 1925 roku.

Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.

Na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dn. 20.XII.1924 r. L. 4403/DB/1 zawiadamiam, że uposażenie względnie wynagrodzenie umowne za miesiąc styczeń 1925 r. należy obliczyć przy zastosowaniu mnożnej w kwocie czterdzieści dwa grosze, a w wypadkach, w których przy wymiarze uposażenia względnie wynagrodzenia umownego nie ma zastosowania mnożna, należy wypłacić tytułem uposażenia względnie wynagrodzenia za styczeń 1925 r. uposażenie względnie wynagrodzenie grudniowe 1924 r., zwiększone o 2·44⁰/_o (dwa całe czterdzieści cztery setnych procentu).

Dodatek mieszkaniowy za styczeń 1925 r. należy wypłacić zaliczkowo według dotychczasowych zasad a dla wymiaru tego dodatku należy zastosować przyległą tabelę, w której ustalono dodatek mieszkaniowy na miesiąc styczeń 1925 r. przy zastosowaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 69 poz. 673) i przy uwzględnieniu podwyżek, zarządzonych art. 6 (punkt 3) ustawy z dnia 11.IV.1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. № 39 poz. 406).

Dotychczasowy dodatek stołeczny w myśl uchwały Rady Ministrów z dn. 12 grudnia 1924 r. pozostaje na rok 1925 bez zmiany, zaś sprawa wypłaty dodatku kresowego i wyrównawczego dodatku kresowego w województwie śląskim będzie osobno unormowana.

Jednocześnie oznajmiam, że w myśl art. 12 ustawy z dnia 9.IX.1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) pobory służbowe za styczeń 1925 r. należy wypłacić już w dniu 31 grudnia 1924 r. a przekazywanie poborów do miejscowości, leżących poza siedzibą kasy skarbowej rozpocząć od dnia 27 grudnia 1924 r.

W obu wypadkach władze i urzędy asygnujące wystawić mają asygnacje w zwykłym trybie z kredytów, które będą otwarte na miesiąc styczeń 1925 r.

Asygnacje te należy wnieść do nowych ksiąg kredytów i wydatków budżetowych, założonych na rok 1925.

Zaznacza się, że izby skarbowe otrzymają w najbliższych dniach rozporządzenie celem wydania zarządzenia, aby kasy skarbowe honorowały asygnacje na wydatki osobowe na miesiąc styczeń 1925 r. na wypadek nieotwarcia w porę poszczególnym urzędom kredytów prowizorycznych przed 1 stycznia 1925 r.

Warszawa, dnia 23 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:
w z. *Siennicki*
Podsekretarz Stanu

(ok. № 973/II. G. S. 24).

Załącznik do okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 20 grudnia 1924 r. L. 4403 DB.1.

W a t s z e r a	M I E J S C O W O Ś C I														
	W województwach: białostockim, kieleckim, lubelskim, łódzkim, nowogrodzkim, poleskim, warszawskiem, wolińskim oraz w okręgu administracyjnym wileńskim				W województwach: krakowskim, łowickim, śląskimiawowskim i tarnopolskim oraz w powiatach: bielskim i cieszynskim województwa śląskiego				W województwach pomorskim i poznańskim oraz w powiatach: katowickim, lublinieckim, pszczyńskim, rybnickim, rudzkim, świętochłowickim i tarnogórskim województwa śląskiego						
	Miejsc. I Więcej niż 40 000 kl. II Więcej niż 10 000 kl. III Mniej niż 10 000 kl. IV		Miejsc. II Więcej niż 80 000 kl. I Więcej niż 40 000 kl. II Więcej niż 10 000 kl. III Mniej niż 10 000 kl. IV		Miejsc. III Więcej niż 80 000 kl. I Więcej niż 40 000 kl. II Więcej niż 10 000 kl. III Mniej niż 10 000 kl. IV		Miejsc. IV Więcej niż 80 000 kl. I Więcej niż 40 000 kl. II Więcej niż 10 000 kl. III Mniej niż 10 000 kl. IV		Miejsc. V Więcej niż 80 000 kl. I Więcej niż 40 000 kl. II Więcej niż 10 000 kl. III Mniej niż 10 000 kl. IV		Miejsc. VI Więcej niż 80 000 kl. I Więcej niż 40 000 kl. II Więcej niż 10 000 kl. III Mniej niż 10 000 kl. IV				
W	z	l	o	t	y	c	h	W	z	l	o	t	y	c	h
58	39.44	34.51	29.58	24.65	54.81	38.28	33.06	27.55	16.24	13.05	11.31	9.86			
40.60	29.—	25.23	21.75	17.98	37.99	26.68	22.91	19.14	12.76	10.15	8.99	7.54			
19.20	13.20	11.52	9.84	8.16	17.76	12.48	10.56	8.88	7.92	6.24	5.52	4.80			
12.—	8.64	7.44	6.48	5.28	10.08	9.36	6.96	6.—	5.04	4.08	3.60	3.12			
5.70	4.18	3.61	3.04	2.66	4.94	3.99	3.42	3.04	3.23	2.66	2.28	1.90			
3.42	2.66	2.28	1.90	1.71	3.04	2.66	2.28	2.09	2.28	2.09	1.71	1.52			
I i II utrzymujący rodzinę III i IV, utrzymujący rodzinę sędziowie D. C.															
Utrzymujący rodzinę V, utrzymujący rodzinę sędziowie B.															
Samotni III, IV, V i sędziowie D, C, B utrzymujący rodzinę: VI i VII i sędziowie A.															
Samotni: VI, VII i sędziowie A. utrzym. rodz. VIII—XII															
Utrzymujący rodz. od XIII—XVI															
Samotni od VIII—XVI															

GRUPA UPOSAŻENIA

OKÓLNIK № 974/II. A./24**w sprawie****stosowania pisowni języka polskiego.**

Do wszystkich władz zarządu i wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa oraz Redakcji Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ujednostajnienie pisowni języka polskiego we wszystkich urzędach jest niezbędne, szczególnie z powodu licznych w tej dziedzinie odrębności dzielnicowych.

Przypominam zatem, iż obowiązującą jest pisownia, ustalona przez Akademię Umiejętności w Krakowie w dniu 9 lutego 1918 r. Zasady tej pisowni zostały zebrane przez Leona Rygiera w podręczniku p. t. „Główne Zasady Pisowni Polskiej”.

Proszę zatem o czuwanie nad czystością języka i wprowadzenie jednolitej pisowni wedle zasad ustalonych w przytoczonym podręczniku.

Warszawa, dnia 24 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

OKÓLNIK № 975/II. A./24**w sprawie****zbierania dat statystycznych.**

Do wszystkich władz zarządu wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Niektóre urzędy państwowe nie przestrzegają postanowień art. 3 i 4 Statutu Głównego Urzędu Statystycznego, zawartego w ustawie z dnia 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. z 1923 r. № 60 poz. 436), w szczególności przeprowadzają badania statystyczne bez wysłuchania opinii Głównego Urzędu Statystycznego, oraz zwracają się bezpośrednio do organów samorządowych (gmin) o bezpośrednie przedkładanie dat statystycznych, których udzielenie urzędom państwowym należy do Głównego Urzędu Statystycznego.

Wobec tego zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 1924 r. roszę, aby wszystkie władze zarządu i wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa ściśle przestrzegały postanowień art. 3 i 4 statutu Głównego Urzędu Statystycznego i o dostarczeniu dat statystycznych nie zwracały się do organów Samorządowych bezpośrednio, lecz za pośrednictwem Głównego Urzędu Statystycznego.

Warszawa, dnia 24 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

OKÓLNIK № 977/II. G. S./24**w sprawie****ustalenia terminu ulgowego dla wydatków budżetowych okresu 1924 r.****Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.**

Zawiadamiam, że na podstawie art. 8 ustawy skarbowej na rok 1924 z dnia 29 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. № 76 poz. 747) oraz zgodnie z § 16 przepisów rachunkowo-kasowych (Dz. Urzęd. Min. Skarbu № 45, Monitor Polski z r. 1921 № 285) Ministerstwo Skarbu ustaliło okres ulgowy, w czasie którego mogą być dokonywane wydatki dotyczące okresu budżetowego 1924 r. z kredytów budżetu tegoż roku, na przeciąg jednego miesiąca t. j. do 31 stycznia 1925 r.

W tym okresie mogą być realizowane w kasach w granicach pozostałości kredytów roku budżetowego 1924 wszystkie wydatki (budżetowe), dotyczące tego roku na podstawie asygnacji, wystawionych bądź w roku ubiegłym, bądź w roku 1925 i doręczonych kasom nie później niż dnia 27 stycznia 1925 r.

Kasy skarbowe, które otrzymają asygnacje z upoważnieniem innych kas lub izby skarbowej po dniu 27 stycznia 1925 r., realizować będą te asygnacje do 31 stycznia 1925 r. włącznie.

Wydatki w okresie ulgowym mogą być dokonywane tylko wówczas, jeśli znajdują pokrycie w kredycie otwartym na okres budżetowy 1924 r.

Wszystkie niewyczerpane do dnia 31 stycznia 1925 r. pozostałości kredytów wygasają i żadne wydatki na rachunek ich nie mogą być po tym terminie dokonywane.

Nieuregulowane należności z roku ubiegłego po tym terminie mogą być asygnowane z kredytów roku 1925 (§ 17 ust. 2 Przepisów rach.-kasowych).

Niezrealizowane do dnia 31 stycznia 1925 r. asygnacje kasy skarbowe zwrócą natychmiast bezpośrednio władzom asygnującym z odpowiednią adnotacją.

Warszawa, dnia 29 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

PISMO OKÓLNE № 830/II. O./24**w sprawie****dotatku na mieszkanie.****Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.**

Powołując się na pismo okólne z dnia 19/11 1924 r. № 821/II. O./24 podają do wiadomości i zastosowania się następujący okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1924 r. L. 3825/DB/1.

„Z powołaniem się na okólnik z dnia 25 października 1924 r. L. 2993/DB/1 Ministerstwo Skarbu wyraża zgodę na rozłożenie na trzy po sobie następujące raty miesięczne należności przypadającej do zwrotu od tych pracowników kontraktowych, którym wypłacono dodatek na mieszkanie”.

Warszawa, dnia 15 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:
A. Żychliński

PISMO OKÓLNE № 831/II. G. S. 24

w sprawie

opłat dodatkowych za lokale wynajęte na pomieszczenie urzędów.

**Do władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa
w całym Państwie.**

Zauważywszy, że niektóre władze asygnujące przy żądaniu kredytów na opłatę komornego za wynajęte lokale obliczają opłaty dodatkowe, wymienione w art. 7 i 8 ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. № 39 poz. 406) w stosunku procentowym do zasadniczego komornego, zwracam uwagę, że według ścisłego brzmienia ustawy opłaty w mowie będące powinny być uiszczane na podstawie przedstawianych przez właścicieli nieruchomości szczegółowych rachunków i nie mogą być wymierzane w sposób ryczałtowy, jako procentowe uzupełnienie komornego.

Warszawa, dnia 16 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:
A. Żychliński

PISMO OKÓLNE № 833/II. O./24

w sprawie

**zwrotu odprawy przez urzędników, którzy przechodzą do służby
samorządowej.**

Do Panów Pierwszego Prezesa i Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego, Panów Prezesów i Prokuratorów wszystkich sądów oraz Panów Naczelników więzień w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Podaję do wiadomości i stosowania następujący okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 18 listopada 1924 r. № 2458/DB/1:

„W porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów, Ministerstwo Skarbu uzupełnia postanowienia swego okólnika z dnia 19 maja 1924 r. L. 263/DB/1 (Dz. Urz. № 12/1924 r. okóln. № 888/II. O./24) w sprawie zwrotu odprawy przez funkcjonarjuszów państwowych przyjętych ponownie do służby państwowej — w tym kierunku, że postanowienia tego okólnika należy stosować również do tych funkcjonarjuszów państwowych, którzy po zwolnieniu ze służby państwowej objęli lub obejmą służbę samorządową”.

Warszawa, dnia 19 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:
A. Żychliński

PISMO OKÓLNE № 834/II. G. S. 24**w sprawie****wpłaty i wypłaty z kas skarbowych bilonu.****Do władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.**

Celem nasycenia rynku drobną monetą obiegową (biletami zdawkowymi po 1 i 2 zł. tudzież bilonem) Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby kasy skarbowe przy honorowaniu asygnacyj na pobory urzędników państwowych wydawały:

10 ⁰ / ₀	sumy	podlegającej	wypłacie	w	bilonie
30 ⁰ / ₀	"	"	"	"	biletach zdawkowych po 2 zł. i 1 zł. i
60 ⁰ / ₀	"	"	"	"	Banku Polskiego.

Kasy skarbowe stosują się ściśle do tego zarządzenia, natomiast, jak to się okazuje z doniesień oddziałów Banku Polskiego, niektóre urzędy państwowe nie wypłacają otrzymanego z kas skarbowych bilonu i biletów zdawkowych urzędnikom, lecz pozostawiają u siebie i przy sposobności albo wnoszą z powrotem do kas skarbowych, albo też wydają je swym dostawcom, ci zaś wnoszą je częstokroć nawet w nieotwieranych workach albo do oddziałów Banku na swe rachunki, albo wpłacają je do kas skarbowych przy okazji regulowania należności państwowych. W ciągu miesiąca listopada i pierwszych dni grudnia było wiele wypadków, że wydany przez kasy na wypłatę poborów bilon w workach, posiadających nawet oryginalne plomby mennicy, wpłacały osoby trzecie do oddziałów Banku Polskiego.

Wobec tego zawiadamiam, że zwracanie kasom skarbowym bilonu względnie biletów zdawkowych, otrzymywanych celem wypłacenia urzędnikom i funkcjonariuszom państwowym ich uposażeń służbowych, dopuszczalne jest wyłącznie przy wpłaceniu na wznowienie kredytu osobowego sum z jakiegokolwiek powodu nie wydanych urzędnikom, przyczem jednak i w tym wypadku musi być utrzymany taki stosunek procentowy, jaki był stosowany przy otrzymaniu tych sum z kas skarbowych.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

*A. Żychliński***PISMO OKÓLNE № 836/II. O./24****w sprawie****przyznania wyższego szczebla uposażenia absolwentom wyższej szkoły handlowej w St. Gallen.****Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.**

Podaję do wiadomości i stosowania następujący okólnik Prezydjum Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1924 r. № 16393:

„Uzupełniając tut. okólnik z dnia 1 grudnia 1923 r. № 19321 (Dz. Urz. № 24/1923 r., okóln. № 794/G. S./23) w sprawie wprowadzenia w życie ustawy z 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska, Prezydjum Rady Ministrów oznajmia w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu

i Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że osobom posiadającym dyplom Wyższej Szkoły Handlowej w St. Gallen, przysługuje wyższy szczebel uposażenia na zasadzie art. 100 wyżej wymienionej ustawy uposażeniowej”.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

PISMO OKÓLNE № 837/II. G. S./24

w sprawie

zakupu maszyn do pisania.

Do władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie, oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.

W myśl uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 24 grudnia 1923 r. zakup maszyn do pisania aż do odwołania powinien być dokonywany dla wszystkich urzędów jedynie tylko za pośrednictwem Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zawiadamiając o tem proszę, aby w razie konieczności nabycia nowych maszyn do pisania odnośne wnioski były kierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, które w wypadkach istotnie uzasadnionej potrzeby wdroży odpowiednie kroki w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

PISMO OKÓLNE № 838/II. G. S./24

w sprawie

przerachowania wartości inwentarzowych na złote.

Do władz asygnujących więziennictwa w całym Państwie.

Uzupełniając okólnik № 952/II. G. S./24 z dnia 5 listopada 1924 r. (Dzien. Urzęd. Min. Sprawiedl. № 22 str. 557) zawiadamiam, że zarządzenie co do przerachowania wartości inwentarzowych na złote według skali podanej w § 2 rozporządzenia z dnia 14/V 1924 r. nie dotyczy inwentarza działów pracy w więzieniach, gdyż sprawa w mowie będącego inwentarza została osobno uregulowana pismem okólnem № 728/III. P. W./24 z dnia 17 maja 1924 r. (Dz. Urzęd. Min. Sprawiedl. № 11 str. 303).

Zarazem nadmieniam, że wobec samodzielności finansowej, przyjętej za podstawę organizacji działów pracy, oraz odrębnego systemu ich rachunkowości, wszelkie ogólne zarządzenia w zakresie rachunkowym i budżetowym o tyle tylko mogą dotyczyć działów pracy, o ile w zarządzeniach tych wyraźnie zostało to zaznaczone.

Warszawa, dnia 23 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

PISMO OKÓLNE № 839/II. G. S./24**w sprawie****miesięcznych wykazów opłat emerytalnych pobranych od funkcjonarjuszów państwowych.****Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.**

Na zasadzie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 4 grudnia 1924 r. L. 14664/DB/Em. proszę, aby poczynając od 1 stycznia 1925 r. władze asygnujące wykazywały właściwym izbom skarbowym (Wydziałowi skarbowemu województwa śląskiego) opłaty emerytalne pobrane w punktach od funkcjonarjuszów państwowych. Odnośne zawiadomienia przysyłać należy za każdy miesiąc oddzielnie nie później niż 5 każdego miesiąca za miesiąc bieżący.

Równocześnie uchylam pismo okólne № 741/II. G. S./24 z dnia 13/VI 1924 r. (Dz. Urz. № 12) w sprawie przedkładania Ministerstwu Sprawiedliwości miesięcznych wykazów opłat emerytalnych.

Warszawa, dnia 29 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*
Podsekretarz Stanu

I N S T R U K C J A**dla urzędów prokuratorskich przy sądach apelacyjnych Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach karnych i dyscyplinarnych przeciwko funkcjonarjom państwowym.**

Uzupełniając instrukcję dla urzędów prokuratorskich w sprawach o przestępstwa służbowe z dnia 24/XI 1922 r. (Dz. Urz. № 23) oraz w związku z postanowieniem art. 56 ust. z dnia 17/II 1923 r. (Dz. U. R. P. № 21 poz. 165) celem ujednostajnienia stosunku władz sądowych i urzędu prokuratorskiego do władz administracyjnych zarządzam:

W wypadkach pociągnięcia do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej funkcjonarjusa państwowego zarówno za przestępstwa służbowe jak i pospolite urząd prokuratorski obowiązany jest zawiadomić tak o tem, jak też o zastosowanym do oskarżonego środku zapobiegawczym władzę przełożoną odnośnego funkcjonarjusa.

Warszawa, dnia 18 grudnia 1924 r.

Minister Sprawiedliwości:

A. Żychliński

K O M U N I K A T**w sprawie budowy domu zdrowia w Muszynie dla urzędników państwowych wraz ze sprawozdaniem o działalności Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża.****Do wiadomości wszystkich władz i urzędów wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.**

Polskie Stowarzyszenie Złotego Krzyża № 307/24 z dnia 6 grudnia 1924 r.

Zawiązane z końcem 1922 r. pod hasłem „Złotego Krzyża” Stowarzyszenie Urzędników Państwowych ogłosiło właśnie sprawozdanie ze swej dotychczasowej dwuletniej działalności.

Jedynym (humanitarnym) celem Stowarzyszenia jest: dopomóc urzędnikom państwowym całej Polski w leczeniu się w miejscowościach kąpielowych i klimatycznych przez zakładanie własnych tanich sanatoriów i domów wypoczynkowych, jakoteż przez uzyskiwanie dla członków ulg i ułatwień w zakładach zdrojowych. Brak urzędniczych domów zdrojowych i wielka drożyzna w miejscowościach kąpielowych utrudnia, można powiedzieć, uniemożliwia leczenie się urzędników (i ich rodzin) w zdrojowiskach. Budowa urzędniczych domów zdrowia przyczyni się w znacznej mierze do usunięcia tych trudności.

Terytorjalny zakres działania Stowarzyszenia rozciąga się z siedziby we Lwowie na całą Rzeczpospolitą Polską. Stowarzyszenie liczy obecnie 4709 członków zwyczajnych (urzędników państwowych z wszystkich dzielnic Państwa) i przeszło 300 członków założycieli (ze sfer urzędniczych, przemysłowych i finansowych).

W ubiegłym sezonie letnim korzystało wielu członków Stowarzyszenia z rozmaitych ulg i ułatwień wyjednanych w licznych prywatnych zdrojowiskach. W czerwcu b. r. otworzyło Stowarzyszenie i prowadzi wzorowo własne wielkie sanatorium dla piersiowo chorych w Supraślu, koło Białegostoku, składające się z kilku budynków mieszkalnych i gospodarczych. Chorzy pozostają w sanatorium pod opieką własnego lekarza zakładowego. Zakład otwarty jest przez cały rok.

W programie Stowarzyszenia leży budowa domów zdrowia dla urzędników państwowych w podkarpackich zdrojowiskach, jak: Krynica, Iwonicz, lub Rabka, Truskawiec, Zakopane.

W najbliższym czasie, już na wiosnę 1925 r. rozpoczyna Stowarzyszenie budowę wielkich rozmiarów domu zdrowia koło Krynicy w Muszynie nad Popradem, nadwyczał uroczej miejscowości górskiej w bezpośredniej bliskości wspaniałych lasów państwowych i jedyne w Polsce lasu lipowego. Na cel tej budowy otrzymało Stowarzyszenie od Rządu pod korzystnymi warunkami czteromorgowy obszar gruntu wraz z dużym murowanym budynkiem. Dom zdrowia w Muszynie, który pomieści wygodnie 150 osób równocześnie, będzie posiadał własne łazienki, słoneczne werandy i terasy i własną kuchnię i stanie się wymarzonem miejscem wypoczynkowym dla strudzonych pracą urzędników państwowych jakoteż miejscem odzyskania zdrowia przez chorych i niedokrewnych. W czasie letnich ferij szkolnych urządzać będzie Stowarzyszenie w domu swym w Muszynie corocznie t. zw. kolonje wakacyjne dla dzieci urzędników zwłaszcza z wielkich miast, a to na dwie zmiany po 40 do 50 dzieci przez kilka tygodni.

W Muszynie znajdują więc co roku setki urzędników, ich rodziny i dzieci tani i wygodny odpoczynek.

Potrzebujący leczenia się w zdrojowisku w Krynicy, oddalonej o kilka kilometrów, będą mogli dojeżdżać tam codziennie koleją żelazną.

Sfinansowanie budowy polega na samopomocy urzędników, na solidarnym wysiłku członków, zainteresowanych w utworzeniu sanatorium.

Na koszt budowy deklarują i wpłacają urzędnicy $\frac{1}{2}\%$ od wypłaconych im miesięcznie poborów służbowych przez jeden rok. Wpłata taka wynosi miesięcznie od 70 groszy (u urzędnika XI stopnia służb.) do 3 zł. (u urzędnika V stopnia).

Głównie w drodze takich wpłat i rocznych wkładek członków zebrało Stowarzyszenie w ciągu kilku miesięcy fundusz na sanatorium w Muszynie w kwocie 23.000 zł. Koszta budowy wyniosą znacznie więcej.

Życzyćby należało, by ogół urzędników państwowych wszelkich dykasteryj całej Rzeczypospolitej Polskiej wszystkimi siłami poparł tę nad wyraz zbawienną

akcję, tak by budowę rozpoczęto w terminie i sanatorium mogło być oddane do użytku urzędników już na letni sezon 1926 r., jak to właśnie jest zamierzone.

Stowarzyszenie Złotego Krzyża, które — jak widzimy — podjęło hasło ochrony zdrowia urzędnika, jako pierwszorzędnej wartości ze względów społecznych, narodowych i państwowych, zasługuje na najzupełniejsze poparcie ze strony Państwa, społeczeństwa i zawodowych Stowarzyszeń urzędniczych. Te Stowarzyszenia winny dążyć do tego, aby wszyscy urzędnicy stali się członkami „Złotego Krzyża”.

Wkładka członka zwyczajnego wynosi 5 zł. rocznie. Tak ta niska wkładka, jak i owe półprocentowe wpłaty mogą łatwo znaleźć pokrycie w budżecie urzędnika nawet najniższego stopnia służbowego.

Członkami założycielami Stowarzyszenia Złotego Krzyża z wkładką roczną najmniej 25 zł., mogą być także osoby fizyczne, niebędące urzędnikami państwowymi (jak ziemianie, adwokaci, przemysłowcy i t. p.) i wogóle osoby prawne (spółki akcyjne, przedsiębiorstwa przemysłowe i finansowe, banki i t. p.). Członkowie tacy przez swe większe wkładki popierają cele i dążności Stowarzyszenia.

Wszelkich informacji w sprawach Stowarzyszenia udziela i wpłaty przyjmuje Sekretarjat Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża we Lwowie, plac św. Ducha 1. Stowarzyszenie posiada swe konto w P. K. O. № 143468.

Zgłaszający się pisemnie o informację mają dołączać na odpowiedź zaadresowaną już kopertę z nalepionym znaczkiem pocztowym.

K O M U N I K A T

w sprawie przyjmowania na wadje i kaucje akcji Banku Polskiego.

Do wiadomości wszystkich władz i urzędów wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Ministerstwo Skarbu. L. D. O. P./5234/I. Warszawa, dnia 13 grudnia 1924 r. Okólnik. Do Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, wszystkich Ministerstw, biura Sejmu i Senatu, Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Najwyższej Izby Kontroli Państwowej, Prezydum Rady Ministrów, Głównego Urzędu Likwidacyjnego, Generalnej Prokuratorji Rz. P., Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów, Głównego Urzędu Statystycznego. Ministerstwo Skarbu komunikuje, iż termin przyjmowania akcji Banku Polskiego jako wadja, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa, oraz kaucje składane do depozytów wszelkich instytucyj rządowych w wysokości 75% wartości nominalnej akcji, ustalony okólnikiem Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1924 r. L. D. O. P./2443/I, przedłuża się niniejszym do dnia 31 grudnia 1925 r. Minister Skarbu: *Grabski*.

WYJAŚNIENIE.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu porządkowym Zgromadzenia Ogólnego Sądu Najwyższego dnia 8 marca 1924 roku.

Sąd Najwyższy w składzie:

Przewodniczący: Pierwszy Prezes Fr. Nowodworski.

Prezesi: Wł. Sejda i Z. Dworski.

Sędziowie: Dr. R. Leżański, Dr. F. Ochimowski, Dr. E. St. Rappaport, Dr. T. Bresiewicz, M. Krassowski, K. Angerman, S. Giżycki, Dr. L. Mendesburg, L. Błaszczkowski, Dr. A. Mogilnicki, Dr. B. Stelmachowski, Dr. W. Dbałowski, K. Pomorski, J. Glass, S. Wituński, Dr. S. Sieradzki, M. Stefko, Dr. J. Rutkowski, B. Wisznicki, K. Berezowski, Dr. J. Mierzeński, F. Falkiewicz, Dr. W. Sokalski, A. Kondracki, B. Wermiński, Dr. K. Rybicki, J. Dembiński, W. Miszewski, B. Korsak, M. Fedyński, J. Hroboni, E. Lorenz, S. Wyrobek, S. Bogucki, A. Stanisławski, T. Straszewicz, L. Romocki, J. Bonisławski, Dr. S. Śliwiński, C. Woycicki.

przy udziale Starszego Referenta Sekretarjatu Prawniczego J. Plinkiewicza, jako sekretarza

i w obecności Prokuratora J. Prokopowicza

rozpoznawał wniosek Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 1923 roku № III K. 6549/23 o wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w myśl ust. a art. 3 dekrety o ustroju Sądu Najwyższego przepisu ust. 2 § 411 austr. ustawy postępowania karnego.

Po wysłuchaniu sprawozdań sędziów referentów oraz wniosków prokuratora Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Wedle zasady, wypowiedzianej w art. 77 konstytucji z dnia 17 marca 1921 r., sędziowie są w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawisli i podlegają tylko ustawom, a orzeczenia sądowe nie mogą być zmienione ani przez władzę ustawodawczą ani przez władzę wykonawczą. Niezawisłość sędziowska i autorytet sądownictwa nie może nic na tem ucierpieć, że w myśl art. 47 konstytucji (pomieszczonym w rozdziale traktującym o „władzy wykonawczej”), prawo darowania i złagodzenia kary, oraz darowania skutków skazania karno-sądowego w poszczególnych wypadkach służy Prezydentowi Rzeczypospolitej. Sąd bowiem wymierzył już sprawiedliwość, gdy wydał wyrok prawomocny, od którego skutków w wyjątkowych wypadkach uchronić może jedynie władza, która w państwie rozporządza prawem łaski.

2. Austriacka ustawa Postępowania Karnego z dnia 23 maja 1873 r., obowiązująca dotychczas na obszarze ziem byłego zaboru austriackiego, wypowiada w § 411 tę samą zasadę, a mianowicie: „Nieprzewidziane w ustawie darowanie lub złagodzenie kary służy tylko Cesarzowi. Prośby o ułaskawienie nie mają skutku zawieszającego. O ile w szczególnych wypadkach nie wydano osobnych poleceń wyższych, należy z temi prośbami postępować według następujących postanowień”... W tem miejscu następuje dokładne określenie formalności, które mają zachować władze więzienne i sądy, w razie wniesienia prośby o ułaskawienie do nich, zanim tę prośbę przedstawią Ministrowi Sprawiedliwości z odpowiednim wnioskiem.

Rozpoznawanie takiej prośby przez sądy nie jest proceduralnem rozpatrywaniem jakiegoś zwyczajnego, a w ustawie przewidzianego odwołania się

(jak apelacja, rekurs, rewizja i t. p.). Prośba o ułaskawienie różni się tem od przewidzianych w ustawie środków odwoławczych, że wnosi się ją nie do sądu, lecz „do władzy mającej prawo łaski, i że istota tej próśby zmierza do tego, by wyrok sądowy pozbawić skutków prawnych nie ze stanowiska ustawy, lecz ze względów słuszności łaskawości” (zob. prof. Vargha „Das Strafprozessrecht” II Aufl. 1907). Jakoż próśby o ułaskawienie najczęściej bywają składane wprost w kancelarji Prezydenta Rzeczypospolitej, albo do Ministra Sprawiedliwości i dopiero stamtąd dostają się do sądów, które daną sprawę osądziły. Sposób rozpoznawania takiej próśby przez Prezydenta Rzeczypospolitej nie jest ustawowo określony. Niewątpliwie przed zastosowaniem aktu łaski zachodzi zawsze potrzeba ściągnięcia pewnych dat i szczegółów, które mogą wpłynąć na stanowisko, jakie Prezydent Rzeczypospolitej zajmie wobec próśby o ułaskawienie. Najczęściej używaną formą zbierania takich wiadomości bywa w trybie postępowania karnego austriackiego zażądanie od sądu pierwszej instancji, za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości, przedstawienia akt danej sprawy i swojej opinji co do ewentualnego ułaskawienia, jakowe opinje składają też i wyższe instancje, przez które dane akta przechodzą, zanim się znajdą w kancelarji Prezydenta Rzeczypospolitej.

3. Już w tym miejscu zarysowuje się wyraźna różnica toku postępowania, przepisanego w § 411 austr. U. P. K., z jednej strony, dla próśb o ułaskawienie, wniesionych nie wprost do Prezydenta Rzeczypospolitej, lecz do położonego zakładu więziennego lub do sądu, a z drugiej, dla próśb złożonych wprost bezpośrednio w kancelarji Prezydenta Rzeczypospolitej. Sposób traktowania próśb pierwszych jest ściśle określony w dalszych ustępach § 411 U. P. K. i ma ten skutek, że w razie, gdyby sąd pierwszej instancji, lub właściwy sąd wyższy, przyszedł do przekonania, że ułaskawienie nastąpić nie powinno, dalszy bieg próśby o ułaskawienie jest przecięty i prośba zostaje ostatecznie załatwiona w sposób odmowny w danym sądzie i wcale nie dochodzi do wiadomości Prezydenta Rzeczypospolitej. Że taki a nie inny jest sposób postępowania, i że prośba o ułaskawienie wniesiona nie wprost do Prezydenta Rzeczypospolitej, nie skutkuje wstrzymania rozpoczętej kary, to wpływa jasno z brzmienia ustawy, i to samo ustaliła już oddawna niemal codzienna praktyka sądów w okręgach apelacyjnych: krakowskim i lwowskim.

Inaczej jednak ma się rzecz z prósbami, wnoszonymi wprost do Prezydenta Rzeczypospolitej i dopiero przez Ministerstwo Sprawiedliwości skierowanymi do właściwych sądów. Wedle utartej praktyki, nie Prezydent Rzeczypospolitej, lub jego kancelarja korespondują wtedy z sądami, lecz Minister Sprawiedliwości, który wydaje polecenie przedstawienia akt sprawy z wnioskami, przewidzianymi w § 411 U. P. K. Sądy nigdy wówczas nie kwestjonują uprawnień Ministra Sprawiedliwości do wydawania takich poleceń, aczkolwiek w ich treści niema wcale powołania się na zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej. Nigdy też nie przecina się w tych wypadkach biegu próśby o ułaskawienie, jeśli sąd uzna ułaskawienie za nieodpowiednie, lecz akta wraz z wnioskami, choćby treści negatywnej, przedstawione bywają Ministerstwu i Prezydentowi Rzeczypospolitej. W tem właśnie poleceniu Ministerstwa Sprawiedliwości, by akta w taki sposób przedstawiono, dopatrzyć się już należy jednego z tych „osobnych poleceń wyższych” (w oryginale niemieckim „besondere Höhere Aufträge”), które czynią i mogą czynić wyłom w postępowaniu zwyczajnem i dla których ustawa nie zakreśla żadnych norm ani granic. Że ustawodawca austriacki miał, jako autora tych poleceń, na myśli nie Cesarza lub jego kancelarję, lecz ministerstwo, wynika to niewątpliwie z użycia słowa „wyższych”, (höhere), który to tytuł służył stale ministerstwu („höhes Ministerium”), gdy natomiast względem zarządzeń Cesarskich używano stale wyrazu „Allerhöchst” stopień trzeci, zaostrzony dodaniem słowa „aller” w tło-

maczeniu coś jakby „najwyższy ze wszystkich”, jeśli nie wspomnieć, iż pierwsze A. pisane było zawsze wielką literą. (Zob. np. rozp. z dnia 6/XII 1866 roku L. 7102 powołane przy § 411 U. P. K. wyd. Manza).

4. Sędziemu nie są znane, a przynajmniej nie zawsze są znane zamiary „instancji łaski” co do postąpienia z daną prośbą o ułaskawienie. Jeśliby władza, mająca prawo łaski, zamierzała darować karę, już rozpoczęta, a nie mogłaby uczynić tego odrazu, wobec potrzeby uprzedniego zasięgnięcia pewnych wiadomości, to wydanie narazie przez Ministra polecenia wstrzymania rozpoczętej tej kary, okaże się jedynym środkiem do zastosowania w przyszłości aktu łaski. Jeśliby Minister Sprawiedliwości był w takim wypadku krępowany jeszcze wolą sędziego, który mógłby kwestjonować wstrzymanie kary, jako nieoparte na żadnym z „osobnych poleceń wyższych”, doszłoby nieraz skutkiem nieuchronnej stąd zwłoki do udaremnienia aktu łaski, na który się znosi, bo skazany ukończył by karę zanim przedstawionoby Ministrowi i Prezydentowi Rzeczypospoliej żądane wyjaśnienia. Ponadto byłoby to niezgodnym z ustawą wtrącaniem się Sądu w zakres uprawnień, jakie mu wcale nie służą. Sąd bowiem nie jest instancją łaski.

5. Nie należy więc pod tym względem czynić różnicy pomiędzy prawami Prezydenta Rzeczypospolitej, jako samoistnego źródła łaski a prawami Ministra Sprawiedliwości, który, w takim wypadku, jest tylko jego organem podwładnym i wykonawczym, jako powołany do współdziałania przy wykonywaniu prawa łaski przez Prezydenta Rzeczypospolitej i odpowiedzialny za akty tej łaski (art. 43, 44 i 47 konstytucji Rzeczypospolitej). O ile tedy Minister Sprawiedliwości, na skutek wniesionej prośby o ułaskawienie, poleci Sądowi wstrzymać wykonanie kary, Sąd powinien widzieć w tem jedno z wymienionych w § 411 U. P. K. „osobnych poleceń wyższych” i do polecenia tego się zastosować, podobnie jak np. za czasów istnienia Austrii do tych podań o łaskę i wydanych poleceń, które otrzymały w Wiedniu sygnaturę „ab Imperatore”.

6. Nie można wysnuwać odmiennej wykładni z faktu, że w rozporządzeniu ces. z dnia 24/XI 1902 r. № 51 Dz. rozp. cesarz upoważnił austr. Ministerstwo Sprawiedliwości do polecenia sądom, by same przedstawiały młodocianych przestępców do łaski i do czasu rozstrzygnięcia tych przedstawień wstrzymywały wykonanie kary. Ułaskawianie bowiem młodocianych przestępców było dla austr. ustawy Postępowania Karnego zgoła nowem rozporządzeniem ogólnem (niemal o 30 lat późniejszym), wymagało zatem wtłoczenia w ramy istniejących przepisów i zostało też z nimi zupełnie dobrze uzgodnione. Bez niego sądy nawet w wypadkach, gdzie zwłoka groziła udaremnieniem aktu łaski nie mogłyby były wstrzymać wykonania kary dla braku „osobnego polecenia wyższego” w każdej danej sprawie. Niemniej byłyby pozbawione słuszności wszelkie analogie wysnuwane z traktowania wniosków o abolicję, gdzie zwłoka nie grozi udaremnieniem aktu łaski, na który zawsze znajdzie się właściwa pora.

Z powyższych względów nie można tedy przyznać słuszności stanowisku, jakie zajął sąd okręgowy w Stanisławowie w swojej uchwale z dnia 24/IX 1923. Lcz. Vr. 766/21, w której odmówił wykonania zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22/IX 1923 r., zlecającego przerwanie wykonania wymierzonej prawomocnym wyrokiem kary do czasu załatwienia podania o ułaskawienie.

7. Wykładnia przepisu § 411 U. P. K., powyżej przytoczona, nie wprowadza nic nowego, a znajdując całkowite uzasadnienie w duchu ustawy obowiązującej w b. zaborze austriackim zgadza się także w zupełności z przepisami, obowiązującymi na innych ziemiach Rzeczypospolitej i uprawnieniami tam Ministra Sprawiedliwości. Mianowicie Ustawa Postępowania Karnego, obo-

wiążąca w okręgach sądów apelacyjnych: warszawskiego, lubelskiego i wileńskiego, wypowiada zupełnie wyraźnie zasadę w art. 974², że Minister Sprawiedliwości może, przed rozważeniem sprawy ułaskawienia skazanego, „wstrzymać wykonanie kary lub zarządzić jej przerwę”. Na ziemiach zaś b. zaboru pruskiego dotyczą wstrzymania i przerwania kary rozporządzenia ministra z dnia 14/VIII.1873 r. str. 287, z dn. 22/XII.1911 r. str. 748 i z dn. 11/XI.1912 r. str. 359 Dz. U. Rzeszy niem. a wniesiony w kwietniu 1923 r., do Sejmu projekt ustawy, wprowadzającej szereg przepisów do niem. Ustawy Postępowania Karnego (druk. № 498), nadaje Ministrowi Sprawiedliwości wyraźnie możliwość wstrzymania kary lub zarządzenia jej przerwy przed rozważeniem prośby o ułaskawienie.

8. W ten sam sposób brzmienie § 411 austr. U. P. K. wyjaśnił już Sąd Najwyższy w orzeczeniu Izby III z dn. 13/II.1923 r. Lcz. III.Kr.68/23, wydanem

4.

na skutek zażalenia nieważności w obronie ustawy, wniesionego przez Prokuratora przy Sądzie Najwyższym przeciwko uchwale sądu okręgowego karnego w Krakowie z dn. 22/VIII.1922 r. Lcz. Vr. XXIV. 7152/21, której mocą sąd okrę-

27.

gowy w Krakowie odmówił wykonania zarządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dn. 7/VIII.1922 r., polecającego przerwać wykonanie kary aż do załatwienia prośby o ułaskawienie.

9. Z tych zasad w załatwieniu wniosku Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 1923 r. N. III. K. 6549/23,

Sąd Najwyższy

na mocy ust. a) art. 3 dekretu z dn. 8 lutego 1919 r. o ustroju Sądu Najwyższego (Dz. Pr. 1919 r. N. 15, poz. 199) wyjaśnia, że:

przepis § 411 austr. U. P. K., opiewający, że prośby o ułaskawienie nie mają skutku zawieszającego karę, należy rozumieć w tem znaczeniu, że samo wniesienie prośby o łaskę nie uzasadnia wstrzymania lub przerwania wykonania kary; wszelako Minister Sprawiedliwości mocen jest, w związku z wniesioną ze strony skazanego do Prezydenta Rzeczypospolitej prośbą o ułaskawienie, przed rozstrzygnięciem tej prośby, zarządzić wstrzymanie lub przerwanie wykonania kary i takie zarządzenie Ministra należy uważać jako „osobne polecenie wyższe”, przewidziane w § 411 austr. U. P. K. i dla sądu obowiązujące.

Na stronie pierwszej dopisano: „ani przez władzę ustawodawczą”. Na oryginalne właściwe podpisy.

Z A W I A D O M I E N I A .

Wykaz nieobsadzonych etatów w dniu 1 grudnia 1924 r. w apelacjach: warszawskiej, lubelskiej i wileńskiej.

№ porządkowy		Ilość nieobsadzonych etatów:							Notarjuszów
		Prezesów	Wiceprezesów	Sędziów			Prokuratorów	Podprokuratorów	
				Sąd. Naj. wzgl. Ap., Ok.	Sędziwych	Pokoju			
1	Sąd Najwyższy	—	—	1	—	—	—	—	—
2	„ Apel. w Warszawie . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
3	„ „ „ Lublinie	—	—	—	—	—	—	—	—
4	„ „ „ Wilnie	—	—	—	—	—	—	—	—
5	„ Okręg. w Białej	—	—	—	—	—	—	—	—
6	„ „ „ Białymstoku	—	—	—	—	—	—	—	—
7	„ „ „ Kaliszu	—	—	1	—	—	—	1	—
8	„ „ „ Łomży	—	—	—	—	—	—	—	—
9	„ „ „ Łodzi	—	—	—	—	1	—	—	1 (Łęczycza)
10	„ „ „ Mławie	—	—	—	—	—	—	—	—
11	„ „ „ Płocku	—	—	—	—	—	—	—	—
12	„ „ „ Siedlcach	—	—	—	—	—	—	—	—
13	„ „ „ Suwałkach	—	—	—	—	—	—	—	1 (Augustów)
14	„ „ „ Sosnowcu	—	—	—	—	1	—	—	—
15	„ „ „ we Włocławku	—	—	—	—	—	—	—	—
16	„ „ „ w Warszawie	—	—	1	—	—	—	—	—
17	„ „ „ Kielcach	—	—	1	—	1	—	—	—
18	„ „ „ Lublinie	—	—	—	—	—	—	—	—
19	„ „ „ Piotrkowie	—	—	—	—	1	—	—	—
20	„ „ „ Radomiu	—	—	—	—	—	—	—	—
21	„ „ „ Zamościu	—	—	—	—	1	—	—	—
22	„ „ „ Wilnie	—	—	—	—	1	—	—	—
23	„ „ „ Grodnie	—	—	—	—	—	—	—	—
24	„ „ „ Łucku	—	—	2	—	1	—	—	—
25	„ „ „ Pińsku	—	—	—	1	—	—	1	—
26	„ „ „ Nowogródka	—	—	—	—	1	—	—	—
27	„ „ „ Równem	—	1	3	—	—	1	—	—

RUCH SŁUŻBOWY W B. ZABORZE AUSTRJACKIM.

Prezes sądu apelacyjnego we Lwowie zamianował prowadzącymi księgi gruntowe w IX stopniu służbowym, z ważnością od dnia 1 stycznia 1925 r., b. starszego oficjała kancelaryjnego Mikołaja Wołoszczuka ze Śniatyna dla Kołomyi, dyrektora urzędu ksiąg gruntowych Konstantego Wierzbickiego ze Złoczowa dla Lwowa, starszego oficjała kancelaryjnego Bazylego Szynala ze Lwowa dla Lwowa, oficjała kancelaryjnego Mojżesza Teichmanna ze Lwowa dla Lwowa i oficjała kancelaryjnego Jana Łobaziewicza ze Lwowa dla Lwowa.

Prezes sądu apelacyjnego we Lwowie zamianował starszym naczelnikiem kancelarji w IX stopniu służbowym, z ważnością od dnia 1 stycznia 1925 r., naczelnika kancelarji Jakóba Włodzimierza 2 im. Pełczyńskiego w Czortkowie dla Stryja.

ADWOKATURA:

Obwieszczenie.

Rada Adwokacka w Warszawie niniejszym ogłasza, że zgłosili się do Rady o przyjęcie w poczet adwokatów okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie niżej wymienieni petenci:

- Antoni Olszewski, referent Prokuratorji Generalnej zam. w Warszawie przy ul. Wolskiej 59, z siedzibą w Warszawie,
Andrzej Kazimierz Maj, b. adwokat przys. przy Petersburskiej Izbie Sądowej, zam. w Warszawie przy ul. Rybaki 2, z siedzibą w Warszawie,
Dr. Stanisław Frühling, adwokat w Rzeszowie (ul. 3 Maja), z siedzibą w Sosnowcu,
Roman Polkowski, referendarz Prokuratorji Generalnej, zam. w Warszawie przy ul. Brackiej 13, z siedzibą w Warszawie.

Zgłosili się o przyjęcie w poczet aplikantów adwokackich:

- Józef Henryk Centnerszwer, aplikant sąd. z siedzibą w Warszawie,
Szczepan Mazurowski, aplikant sąd. z siedzibą w Łodzi,
Mieczysław Iwański, aplikant sąd. z siedzibą w Łodzi,
Salomon Tajtelbaum, aplikant sąd. z siedzibą w Warszawie,
Tadeusz Dyżewski, aplikant sąd. z siedzibą w Siedlcach,
Ryszard Vogel, aplikant sąd. z siedzibą w Łodzi,
Henryk v. Hersz Wald, aplikant sąd. z siedzibą w Warszawie,
Tadeusz Kołaczkowski, aplikant sąd. z siedzibą w Warszawie,
Stanisław Błęszyński, aplikant sąd. z siedzibą w Warszawie,
Mieczysław Dancinger, aplikant sąd. z siedzibą w Kaliszu.

Zgłosił zamiar przeniesienia swej siedziby:

Adwokat Wincenty Szumiński z Łucka do Warszawy.

Został wykreślony z listy adwokatów:

Adwokat Józef Frycz na własne żądanie, wobec objęcia stanowiska sędziego w Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Zostali przyjęci w poczet adwokatów:

Feliks Neymark-Bądkowski z siedzibą w Warszawie ul. Królewska 23,
Bronisław Morski z siedzibą w Warszawie ul. NWiejska 36.

Zostali przyjęci w poczet aplikantów adwokackich:

Henryk Habel z siedzibą w Warszawie ul. Hortensji 1,
Boruch v. Bolesław Grynwasser z siedzibą w Warszawie ul. Królewska 29-a,
Szymon Wilder z siedzibą w Warszawie ul. Marszałkowska 62.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Krakowie.**Wpisani na listę adwokatów:**

Dr. Bernard Birn z siedzibą w Nowym Sączu,
Dr. Michał Hirschtritt z siedzibą w Krakowie,
Dr. Chaim Lowicz z siedzibą w Andrychowie,
Dr. Jakób Wittlin z siedzibą w Łańcucie,
Dr. Wolf Kohane z siedzibą w Żywcu.

Przesiedlili się:

Dr. Jakób Klar z Żmigrodu do Tarnowa,
Dr. Michał Berkowicz z Krośna do Krakowa.

Zmarli:

Dr. Stanisław Adamski adwokat w Zakopanem, a jego substytutem ustanowiony
został Dr. Władysław Bartmański adwokat w Zakopanem,
Dr. Samuel Kazimierz Żarnecki adwokat w Nowym Sączu, a jego substytutem
ustanowiony został Dr. Józef Łodygowski adwokat w Nowym Sączu.

W Okręgu Izby Adwokackiej we Lwowie.**Wpisani na listę adwokatów:**

Dr. Jan Bej, Dr. Jochen Feder i Dr. Dawid Sobol wszyscy trzej z siedzibą
we Lwowie,
Dr. Peretz Anderman z siedzibą w Buczaczu,
Dr. Majer Feuerung z siedzibą w Złoczowie,
Dr. Izidor Rathouser z siedzibą w Grzymałowie.

Zgłosili zamiar przesiedlenia się:

Dr. Arnold Ehrlich ze Skalata do Lwowa,
Dr. Eljasz Hammerman ze Złoczowa do Zborowa.

Przesiedlił się:

Dr. Chaim Fuchs z Kulikowa do Lwowa.

Zmarł:

Dr. Jan Drohomirecki adwokat w Kossowie.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Samborze.

Wpisani na listę adwokatów:

Dr. Józef Salomon Weissglas z siedzibą w Stryju,
Dr. Izak Hausmann z siedzibą w Stryju.

Przesiedlił się:

Dr. Bernard Gottlieb z Sambora do Borysławia.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Przemyślu.

Wpisany na listę adwokatów:

Dr. Arnold Tannenbaum z siedzibą w Jarosławiu.

Przesiedlił się:

Dr. Matias Weinreb z Glinian do Sanoka.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Poznaniu.

Wpisani na listę adwokatów:

Czesław Obtulowicz z Poznania został wpisany na listę adwokatów sądu apelacyjnego w Poznaniu z miejscem zamieszkania w Poznaniu,
Karol Unruch z Poznania został wpisany na listę adwokatów sądu apelacyjnego w Poznaniu z miejscem zamieszkania w Chodzieży,
Dr. Ludwik Lichoniewicz z Wągrówca został wpisany na listę adwokatów sądu apelacyjnego w Poznaniu z miejscem zamieszkania w Chodzieży.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Toruniu.

Wpisani na listę adwokatów:

Dr. Michał Drwięga z miejscem zamieszkania w Czersku,
Kazimierz Krygowski z miejscem zamieszkania w Kartuzach.

Wykreślony z listy adwokatów:

Dr. Stein adwokat w Toruniu na własną prośbę.

K O N K U R S .

Opróżniła się posada naczelnika sądu powiatowego w Ropczycach.

Podania o tę posadę można wnosić w drodze służbowej na ręce Prezesa sądu apelacyjnego w Krakowie do dnia 15 stycznia 1925 r.

B I B L I O G R A F J A .

Z początkiem grudnia b. r. opuściła prasę praca p. t. „Ustawa o państwowej służbie cywilnej”.

Książka ta zawiera: 1) dokładny tekst ustawy, 2) popularny komentarz, opracowany na podstawie źródeł urzędowych. W komentarzu uwzględniono wyroki, wydane przez Najw. Trybunał Administracyjny w sprawach urzędniczych, jak również pozostające w związku przepisy ustaw: dyscyplinarnej, emerytalnej i uposażeniowej oraz ustaw cywilnych i karnych, obowiązujących we wszystkich b. dzielnicach, 3) dodatek, w którym zebrano szereg ustaw, rozp. Rady Ministrów oraz okólników Prezydum Rady Ministrów i Ministerstwa Skarbu oraz 4) skorowidz alfabetyczny.

Cena powyższej książki, objętości przeszło 200 stron druku, wynosi złotych 4.

Zamówienia kierować należy pod adresem: Włodzimierz Hekajłło, Ministerstwo Skarbu, Rymarska 5, pokój № 30. Rachunek P. K. O. № 41307.

Nabyć można również w Redakcji Dz. Ustaw plac Krasińskich 12.

S P R O S T O W A N I E .

W Dzienniku Urzędowym № 24, w okólniku № 963/I. U./24 z 1/12 1924 r. w sprawie pobierania opłat za doręczenia pism sądowych w Ameryce, w ustępie pierwszym okólnika w wierszu trzecim zamiast: „25 zł.” — ma być: „25 centów”.